

BANKING AND PAYMENTS AUTHORITY OF KOSOVO
AUTORITETI BANKAR DHE I PAGESAVE I KOSOVËS
BANKARSKI I PLATNI AUTORITET KOSOVA

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2005/20, O penzijama na Kosovu, donete 29. aprila 2005.god., o dopuni Uredbe UNMIK-a br. 2001/35,

Radi izvršenja člana 13 Uredbe UNMIK-a br. 2005/20 ("Uredbe o penzijama"), U smislu propisivanja oblika i načina isplaćivanja penzija članovima i korisnicima fonda štedne penzije obezbeđenih od strane Kosovskog penzionog štednog fonda.

Upravni odbor Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova, na sastanku održanom 16. marta 2006.god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 11 o dopuni pravila za isplatu individualne štedne penzije doneto jula 2002.god.

Član 1

Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada pravila

Ovo pravilo se primenjuje kod Kosovskog penzionog štednog fonda ("fond"), radi ostvarivanja isplate penzija za članove i korisnike individualne štedne penzije obezbeđene od strane Fonda.

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo propisuje direktivu za isplatu penzija članovima individualne štedne penzije shodno odredbama člana 13. Uredbe o penzijama. Takođe utvrđuje određene direktive kao što je oblik i vrsta ugovora o penzijama koje će biti korišćene za isplatu penzionih sredstava i za druge oblike isplate, uključujući ukupnu sumu i faznu isplatu pre pristupanja anuitetskog ugovora na Kosovu.

Član 2

Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

“Anuitet” ili “isplata anuiteta” označava određenu sumu ili odredljive sume novca (penzije) date od strane kompanija za životno osiguranje pod terminom anuitetski ugovor.

“Primalac anuiteta” je pojedinac nad čijim životom je određena isplata anuiteta, izračunata i utvrđena. U zajedničkom životu ili porodičnom anuitetu, termin “primalac anuiteta” obuhvata sve pojedince imenovane za primaoca anuiteta u anuitetskom ugovoru kako bi se obuhvatili oni pojedinci koji će poslednji umreti.

“Anuitetski ugovor” označava sporazum, ugovor ili proizvod pomoću čega kompanija za životno osiguranje garantuje da će izvršiti određenu ili utvrđenu sumu redovne isplate za primaoca anuiteta ili kada je ostvarljivo za njegovog/njenog korisnika(e); kada je period isplate određen i utvrđen.

“Korisnik” je osoba (ili osobe), određena od strane člana ili primaoca anuiteta, kome treba da se ostvari isplata sa njegovog/njenog individualnog računa štedne penzije. Pravo korisnika da primi isplatu naknade nastaje ako član fonda umre pre početka njegove penzije; ili ako smrt nastupi kod primaoca anuiteta pre primanja svih garantovanih anuiteta, do stepena isplate neizmirenog garantovanog anuiteta.

“Invalidska penzija” označava kvalifikovanost da se počne sa penzionom naknadom pre 65-e godine za članove koji boluju od ograničenog invaliditeta definisanog zakonom o invalidskim penzijama koji mu/joj daje pravo na invalidsku penziju.

“Trenutni mesečni anuitet” označava anuitet koji isplaćuju mesečni anuitet (penziju) počevši u roku od trideset (30) dana od datuma anuitetskog ugovora.

“Zajednički život ili porodični anuitet” označava anuitetski ugovor kada postoje dva ili više primaoca anuiteta.

“Određeni period” znači navedeni utvrđeni period garantovan za isplatu anuiteta.

“Fazna isplata” označava godišnju sumu koja se nalazi na individualnom računu po bankarskom ugovoru ili drugih sporazuma odobrenih od strane BPK.

“Izbor obračuna” označava određenu odredbu u anuitetskom ugovoru koja objašnjava alternativne mogućnosti za biranje vrste i načina kojim će se isplata anuiteta izvršiti, izračunati i utvrditi.

“Pojedinačni anuitet” označava anuitetski ugovor kada postoji samo jedan primalac anuiteta.

“Fond” znači Kosovski penzioni štedni fond.

Član 3

Isplata mesečne penzije obezbeđene od strane Fonda

3.1 Opšte napomene

a) Početak isplate penzija. Isplata penzija će početi kada član dostigne godine za penziju (65 godina) ili ranije, kada on/ona boluju od ograničenog invaliditeta čime je kvalifikovana za invalidsku penziju.

b) Sticanje anuitetskog ugovora. Fond će upotrebiti bilans na individualnom računu člana kako bi stekao trenutni mesečni anuitet od kompanije za životno osiguranje ovlašćeno i dozvoljeno od strane BPK radi obezbeđivanja anuiteta. Isplata mesečnih penzija pensioneru ili njegovom/njenom korisniku/korisnicima biće obavljena pod uslovima navedenim u anuitetskom ugovoru.

c) Sloboda izbora osiguravajuće kompanije. Ako postoje nekoliko registrovanih snabdevača anuiteta odobrenih od strane BPK za obezbeđivanje individualnih štednih penzija, član treba imati slobodu da među osiguravajućim kompanijama izabere jednog snabdevača anuiteta sa kojim će on/ona biti u kontaktu radi anuiteta. Fond će platiti ili prebaciti bilans članovog individualnog računa odabranoj osiguravajućoj kompaniji kako bi stekla anuitet za isplatu penzije člana.

d) Pojedinačni snabdevač anuiteta. Ako nema snabdevača anuiteta na Kosovu, Fond može, zavisno od odborenja BPK, da izabere snabdevača ili snabdevače anuiteta koji imaju dozvolu za države OECD, koristeći prikladnu marljivost kako bi osigurali najbolju međunarodnu praksu i cenu.

e) Obaveštenje o budućoj penziji. Fond će obavestiti, pismeno, člana o njegovoj/njenoj kvalifikovanosti za početak penzije. Obaveštenje se mora uručiti u roku od godinu dana, ali ne kasnije od šest (6) meseci, pre članovog 65-og rođendana. U slučaju invalidske penzije, član mora obavestiti Fond o ograničenom invaliditetu.

f) Isplata penzije na drugi način a ne preko anuiteta. Fond mora da usvoji pravila koja ostvaruju isplatu penzije naknade na drugi način a ne nabavljanjem anuitetskih ugovora u sledećim slučajevima:

1) Ako suma na individualnom računu člana fonda iznosi 2.000 evra ili manje, fond mora da isplati ukupnu sumu.

2) Ako suma na individualnom računu člana fonda iznosi više od 2.000 evra ali manje od 15.000 evra, Fond mora da pregovara o sporazumu za faznu isplatu, isplaćujući članu ne manje od 500 evra godišnje, radi saldiranja računa. Fond mora da predloženi sporazum, uključujući ugovor o faznoj isplati odražavajući svu zarađenu kamatnu stopu i naplatu administrativnih troškova, prikaže BPK na odobrenje šezdeset (60) dana pre njegovog sprovođenja.

3) Fond može predložiti BPK, da odobri, veću maksimalnu sumu za isplatu anuitetu od 15.000 evra, prikazujući ekonomsku opravdanost.

4) Ako je isplata izvršena korisniku ili korisnicima člana fonda koji je umro pre 65 godine ili pre dobijanja plana za faznu isplatu ili efektivni anuitetski ugovor za isplatu njegove/njene penzije, bilo koja suma koja stoji na individualnom računu može se prebaciti individualni račun korisnika, ako korisnik to izabere. Suma koja stoji na individualnom računu može takođe biti isplaćena u ukupnoj sumi od

2.000 evra ili isplaćena shodno ugovoru za faznu isplatu kada ima između 2.000 i 15.000 evra, ako korisnik izabere ovu opciju.

5) Ako član koji prima faznu isplatu umre pre primanja vrednosti sa individualnog računa, ostale fazne isplate biće isplaćene korisniku.

Član 4

Anuitetski ugovor korišćen za isplatu penzija

4.1 Oblik ili vrsta anuitetskog ugovora

Anuitetski ugovor koji se koristi za isplatu penzija mora biti zasnovan na trenutnom mesečnom anuitetu koji daje sledeće opcije obračuna:

a) Pojedinačni anuitet. Isplata mesečnog anuiteta (penzije) je određena do smrti jedinog imenovanog primaoca anuiteta. Ovakva isplata je izračunata i utvrđena na osnovu statističkih metoda kojima se vodi računa o trajanju života primaoca anuiteta.

b) Zajednički život ili porodični anuitet. Postoje dva ili više primaoca anuiteta. Isplata mesečnog anuiteta postoji do smrti poslednjeg primaoca anuiteta. Ovakva isplata je izračunata i utvrđena na osnovu statističkih metoda kojima se vodi računa o trajanju života imenovanog primaoca anuiteta za koga se očekuje da će živeti najduže od ostalih imenovanih primaoca anuiteta.

c) Određeni period. Isplate anuiteta su zagantovane za određeni broj meseci ili godina. Izračunavanje i utvrđivanje isplate anuiteta ne zavisi od očekivanog trajanja života primaoca anuiteta. Zasnovano je jedino na dužini određenog perioda za koji će se izvršiti redovne isplate mesečnih anuiteta. Ako primalac anuiteta umre u toku određenog perioda, neisplaćene zagantovane isplate mesečnog anuiteta biće isplaćene imenovanom korisniku/korisnicima.

d) Pojedinačni anuitet sa određenim periodom. Isplata mesečnog anuiteta je zagantovana za označeni period (određeni period) a ako primalac anuiteta nadživi taj period, isplata mesečnog anuiteta nastaviće se sve do njegove/njene smrti. Ako primalac anuiteta umre u toku tog određenog perioda, njegov/njen korisnik(ci) primaju neizmirene zagantovane isplate penzija.

e) Zajednički život/porodični anuitet sa određenim periodom. Isplate mesečnog anuiteta su zagantovane za označeni period (određeni period) iako je nakon isteka tog određenog perioda neki od zajedničkih primaoca anuiteta još živ, isplata mesečnog anuiteta nastaviće se do smrti poslednjeg primaoca anuiteta. Ako u bilo koje vreme u toku tog određenog perioda nijedan od primaoca ne bude živ, neizmirena zagantovana isplata penzija biće isplaćena korisniku(cima).

4.2 Uslovi i ograničenja primenljiva na anuitetskim ugovorima o penziji

a) Pravo člana fonda da izabere opcije obračuna se odnosi na sledeće uslove:

1) Član koji, na početku njegove/njene penzije, ima živog supružnika sa kojim je on/ona bio/bila oženjen/udata u periodu od najmanje jedne godine pre

penzionisanja (ili ostvarivanja invalidske penzije) mogu izabrati samo opcije obračuna koje su ili:

(i) Zajednički život i porodična penzija, ili

(ii) Zajenički život ili porodični anuitet sa određenim periodom, sa njegovim/njenim supružnikom kao zajedničkim primaocem anuiteta.

2) Određeni period za opcije obračuna, bez životnog elementa, ne sme biti manji od pet (5) godina i moguć je samo kao opcija obračuna za isplatu penzija ako je suma mesečne penzije, primenjujući opciju pojedinačnog anuiteta, manja od sume koja je isplaćena kao osnovna penzija na Kosovu u godini kada je član postigao godine za penziju.

3) Opcija efektivnog obračuna, jednom urađena i primenjena, ne može se promeniti.

b) Odeljenje za osiguranje i penzije u BPK može propisati pravila osiguranja koja su primenljiva na osiguravajuće kompanije ovlašćenim da obezbeđuju anuitetske ugovore za isplatu penzija i za slične anuitetska proizvode. Ta pravila će biti dosledna zahtevima pravila o penzijama i ovom pravilu i treba da obuhvataju minimum sledeće uslove/zahteve:

1) Primenljiva kod osiguravajućih kompanija:

(i) Mora biti kompanija za životno osiguranje.

(ii) Mora imati i održavati "Odeljenje za anuitet" koje je adekvatno snabdeveno službenicima i zaposlenima koji su odgovarajuće kvalifikovani da upravljaju anuitetima i penzijama.

(iii) Mora primaocu anuiteta obezbediti kopiju njegovog/njenog anuitetskog ugovora koja važi za svaki vremenski period od najmanje 12 meseci i najmanje 2 privremena obračuna godišnje besplatno kada je to zahtevano od strane primaoca anuiteta.

(iv) Mora uvek odvojiti, posao i sredstva koja su navedena kao anuitetski proizvodi za isplatu penzija, od drugih sredstava koja se tiču životnog osiguranja i drugih anuitetskih poslova.

(v) Mora zaposliti i održavati službu statističara priznatu od strane BPK da overava i zaključuje proveru anuitetskih proizvoda korišćenu za isplatu penzija.

(vi) Mora imati i održati minimalnu maržu platežne sposobnosti na najmanje 125 %.

(vii) Mora obezbediti anuitetski ugovor za isplatu penzija svim pojedincima kvalifikovanim za penziju u skladu sa objavljenom stopom i anuitetskim ugovorom shodno uredbama i pravilima o penzijama BPK.

(viii) Ne sme direktno ili indirektno nadoknaditi ili odobriti kolateralne naknade potencijalnim penzionerima, ili da fond, poslodavac ili udružena lica poslodavaoca to daju kao podstrek ili nagradu za takva lica prilikom sticanja svojih anuitetskih proizvoda.

2) Primenljivo na anuitetski ugovor:

(i) Anuitetska stopa (isplata penzija) biće izračunata, utvrđena i objavljena na osnovu kombinacije sledećih faktora:

a) Starosti primaoca anuiteta; ili primaoca anuiteta u slučaju zajedničkog života ili porodičnog anuiteta.

b) Određenog perioda za garantovane isplate.

- c) Garantovane kamatne stope, ne manje od 3% godišnje.
- d) Suma obezbeđena kao profit učešća vlasnika anuiteta u skladu sa parametrima propisanim od strane BPK u njegovim pravilima o osiguranju.
- e) Suma fondova na individualnom računu člana fonda koja je korišćena za sticanje anuiteta.
- (ii) Anuitetska stopa biće jednolika za sve pojedince i ne može se diskriminisati na osnovu zdravlja, pola, rase, religije, nacionalnosti ili drugih sličnih kriterijumima primaoca anuiteta ili korisnika.
- (iii) Isplata anuiteta će se obavljati na mesečnoj osnovi, od kojih prva neće biti kasnije od tridesetog dana od efektivnog datuma anuitetskog ugovora.
- (iv) Odredba navodi vreme i način na koji osiguravajuće kompanije dobijaju ili zahtevaju potvrdu od primaoca anuiteta (ili korisnika) koji prima penziju da je živ, obezbeđujući tako da nepodnošenje potvrde ili drugog dokaza da je on/ona živ/a od strane primaoca anuiteta ili korisnika ne daje osiguravajućoj kompaniji pravo da zaustavi isplatu penzija. Neprikladna isplata penzija umrlom primaocu anuiteta ili korisniku je odgovornost osiguravajuće kompanije.
- (v) Iznos troškova ili takse, koji ne sme biti veći od realne umerene cene, koje osiguravajuća kompanija može nametnuti u vezi sa doznačavanjem penzija (isplata anuiteta) za one koji žive u inostranstvu, za davanje obračuna računa i/ili drugih informacija koje je primalac anuiteta (korisnik) zahtevao a koje nisu one za koje je osiguravajuća kompanija obavezna da bezplatno obavi, u skladu sa terminima svog anuitetskog ugovora, uredbama i ovim pravilima.

Član 5

Stupanje na snagu

Ovo pravilo će kao dopunjeno stupiti na snagu 01. aprila 2006.god.

Michel Svetchine
Generalni direktor